

Mr. Anja BOŽINA, dipl. oec. i ovl. rač.

Isplata (ne)oporezive trinaeste plaće

UDK 336.2

Zbog prigodnog darivanja radnika u prosincu poslodavac može radnicima osim zadnje plaće u godini (u pravilu plaće za studeni) isplatiti još jednu plaću. Početkom prosinca zakonodavac je odlučio izmijeniti odredbe Pravilnika o porezu na dohodak čija se primjena predviđa već u 2018. godini. Izmjenama Pravilnika o porezu na dohodak poslodavci će moći neoporezivo u svoti do 5.000,00 kn godišnje isplatiti i trinaestu plaću. Stoga u ovom članku pišemo o isplati trinaeste plaće koja se može isplatiti neoporezivo, ali i oporezivo.

O čemu poslodavac u tom slučaju treba voditi računa, pročitajte u ovom članku.

1. UVOD

- Poduzetnici mogu odlučiti (ili ih na to može obvezivati neki akt koji uređuje prava radnika – ugovor o radu, menadžerski ugovor, pravilnik o

radu i sl.) da će radniku tijekom prosinca isplatiti još jednu plaću koju u praksi nazivamo trinaestom plaćom. Stoga, visina u kojoj se isplaćuje trinaesta plaća nije određena propisima, nego u

praksi ona predstavlja (u pravilu) jednaku svotu kao što je i plaća za redoviti rad. Dakako, trinaesta plaća može se isplaćivati i u svoti manjoj od redovite plaće, primjerice u određenom postotku od redovite plaće za rad, ali i u svoti višoj od redovite plaće za rad. Trinaesta plaća može biti oporeziva, ali prema novim odredbama Pravilnika o porezu na dohodak i neoporeziva. Izmjenama Pravilnika o porezu na dohodak poslodavci će moći neoporezivo isplatiti nagrade za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja radnika (trinaestu plaću, dodatnu plaću, dodatak uz mjesečnu plaću i sl.) – do 5.000,00 kn godišnje neoporezivo.

Trinaesta plaća može se isplaćivati i prije nego što će se isplatiti redovita plaća za rad, no ona se, u pravilu, isplaćuje ili zajedno s redovitom plaćom ili nakon što je redovita plaća za rad već isplaćena.

Kada je trinaesta plaća oporeziva, riječ je o još jednom dohotku od nesamostalnog rada koji se isplaćuje tijekom istog mjeseca (prosina), stoga isplatitelji trebaju voditi brigu o nekoliko činjenica:

- pri obračunu doprinosa na trinaestu plaću ne može se primijeniti najviša mjesečna osnovica za obračunavanje doprinosa (48.120,00 kn). Naime, najviša mjesečna osnovica primjenjuje se samo za primitke koji se mogu pripisati plaći za rad u određenom mjesecu (redovita plaća u novcu i plaća u naravi);
- pri obračunu doprinosa može se primijeniti najviša godišnja osnovica za obračun doprinosa (557.440,00 kn). Najviša godišnja osnovica za obračun doprinosa primjenjuje se pri obračunu u slučajevima kada je u tijeku 2018. godine dosegnuta najviša godišnja osnovica za obračun doprinosa odnosno svota od (557.440,00 kn). U tom slučaju pri obračunu trinaeste plaće poslodavac neće obračunati doprinose za I. stup mirovinskog osiguranja, dok će nastaviti obračunavati bez ograničenja II. stup mirovinskog osiguranja ili možda s ograničenjem, o čemu ćemo pisati u nastavku;
- ako pri obračunu trinaeste plaće dolazi do premašivanja najviše godišnje osnovice, doprinosi na plaću (za zdravstveno osiguranje, za ozljede na radu i za zapošljavanje) obračunavaju se na bruto-svotu trinaeste plaće bez ograničenja;
- pri obračunu trinaeste plaće koja se isplaćuje nakon redovite plaće za rad ne može se više koristiti osobni odbitak radnika zbog toga što je on već iskorišten pri obračunu redovite plaće za rad, osim kada je plaća za redoviti rad jako niska ili je utvrđena najmanje u visini minimalne plaće te se porezna osnovica pri obračunu redovite plaće uz korištenje osobnog odbitka niti ne utvrđuje. Pri utvrđivanju trinaeste plaće porezna se osnovica povećava te se pri kumulativnom obračunu možebitno može iskoristiti osobni odbitak poreznog obveznika;
- isplatitelji trebaju voditi brigu o tome da su možebitno pojedini razredi iskorišteni pri obračunu redovite plaće za rad te stoga obračun poreza na dohodak na trinaestu plaću trebaju započeti s onim poreznim razredom koji je još slobodan,

a to može biti i porezni razred koji se oporezuje stopom poreza na dohodak od 36 %;

- s posljednjim obračunom i isplatom poreza na dohodak od nesamostalnog rada isplatitelji su možebitno u obvezi obaviti godišnji obračun plaće¹.

2. ISPLATA NEOPOREZIVE TRINAESTE PLAĆE U SVOTI DO 5.000,00 KN NEOPOREZIVO

Prema izmjenama Pravilnika o porezu na dohodak poslodavci će tijekom prosinca moći neoporezivo svojim radnicima isplatiti:

- prigodnu nagradu (božićnicu, naknadu za godišnji odmor i sl.) do svote od 2.500,00 kn²
- nagrade za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja (trinaestu plaću, dodatnu plaću, dodatak uz mjesečnu plaću i sl.) – do svote od 5.000,00 kn godišnje.

Radnici ostvaruju pravo na trinaestu plaću, u pravilu, na temelju odredaba ugovora o radu. Međutim, pravo na trinaestu plaću može se utvrditi i kolektivnim ugovorima, pravilnikom o radu i drugim aktima poslodavca koji predstavljaju izvor radnikovih prava. S obzirom na to da je zakonodavac utvrdio da će radnici moći ostvariti pravo na svotu od 5.000,00 kn (godišnje) neoporezivo, neki će poslodavci moći iskoristiti tu mogućnost i isplatiti cijelu trinaestu plaću neoporezivo, a neki će možebitno morati oporezivati svotu trinaeste plaće u onom dijelu koji se isplaćuje iznad godišnje svote od 5.000,00 kn.

Na koji način će poslodavci postupiti te hoće li svotu trinaeste plaće, nakon odbitka 5.000,00 kn, smatrati bruto ili neto, pitanje je odluka koje donosi onaj koji daje takvo pravo radniku ili je to pravo već propisano nekim od akata koje poslodavac treba primjenjivati.

Svotu neoporezive trinaeste plaće potrebno je iskazati u JOPPD-u na uobičajeni način za neoporezive isplate s novom šifrom koju je potrebno navesti pod red. br. 15. 1. stranice B obrasca JOPPD, no do trenutka pisanja ovog članka on još nije bio poznat.

3. ISPLATA OPOREZIVE TRINAESTE PLAĆE, UTVRĐIVANJE OSNOVICE ZA OBRACUN DOPRINOSA TE KUMULATIVAN OBRACUN POREZA NA DOHODAK

Pri obračunu plaće za redoviti rad i oporezive trinaeste plaće u prosincu poslodavac mora voditi računa da obračun poreza na dohodak treba obaviti kumulativno te u obzir uzeti samo jedan osobni odbitak.

✓ **Primjer:** *Isplata plaće i trinaeste oporezive plaće u prosincu te iskazivanje u obrascu JOPPD*

Radniku je uz redovitu plaću za rad isplaćenu u prosincu isplaćena i oporeziva trinaesta plaća. Bruto-plaća je obračunana u svoti od 10.000,00 kn te u istoj svoti poslodavac isplaćuje oporezivu trinaestu plaću. Obračun treba obaviti kako je prikazano u nastavku:

¹ O konačnom obračunu plaće možete pročitati u ovom broju časopisa u posebnom članku.

² O isplati neoporezivim prigodnim nagradama i božićnici pišemo u ovom broju časopisa u rubrici *Plaće i nadoknade*.

✓ **Tablica: Obračun poreza na dohodak na oporezivu trinaestu plaću**

OPIS	Plaća	Trinaesta plaća	Ukupno
1. Ukupna bruto-plaća	10.000,00	10.000,00	20.000,00
Doprinosi iz plaće za MO I stup 15 %	1.500,00	1.500,00	3.000,00
Doprinosi iz plaće za MO II stup 5 %	500,00	500,00	1.000,00
2. Ukupno doprinosi iz plaće	2.000,00	2.000,00	4.000,00
3. Dohodak (1 – 2)	8.000,00	8.000,00	16.000,00
4. SVOTA osobnog odbitaka	3.800,00	0,00	3.800,00
5. Porezna osnovica (3 – 4)	4.200,00	8.000,00	12.200,00
6. Porez na dohodak od 24 %	1.008,00	1.920,00	2.928,00
7. Porez na dohodak od 36 %	0,00	0,00	0,00
8. Ukupno poreza na dohodak	1.008,00	1.920,00	2.928,00

OPIS	Plaća	Trinaesta plaća	Ukupno
9. Prirez 18 %	181,44	345,60	527,04
10. Ukupno porez i prirez	1.189,44	2.265,60	3.455,04
11. Neto-plaća	6.810,56	5.734,40	12.544,96
DOPRINOSI NA PLAĆU	1.720,00	1.720,00	3.440,00
12. Doprinos za zdravstveno osiguranje 15 %	1.500,00	1.500,00	3.000,00
13. Doprinos za ozljedu i profesionalne bolesti 0,5 %	50,00	50,00	100,00
14. Doprinos za zapošljavanje 1,7 %	170,00	170,00	340,00

Na temelju obavljena obračuna poslodavac treba ispostaviti JOPPD. Isplatu plaće i oporezivu trinaestu plaću treba iskazati u dva reda. Isplaćena se plaća prikazuje na uobičajeni način, dok se trinaesta plaća prikazuje kako je to uobičajeno za ostale primitke (6.1/6.2. 0001/0021 razdoblje godina).

1. Redni broj	2. Sifra općine/ grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja/ osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/ osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10. – odrađeni sati rada)	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem – II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom
	3. Sifra općine/ grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja/ osiguranika	6.2. Oznaka primitka/ obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/ nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje – II STUP	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak
1	01333	xxxxxxxxxxx	0001	0,00	3	0	0	10.000,00	1.500,00	1.500,00	170,00	0,00	0,00
	01333	radnik	0021	0,00	1	01.01.2018.	31.12.2018.	10.000,00	500,00	50,00	0,00	0,00	0,00

13.2. Izdatak – uplaćeni doprinosi za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
2.000,00	0,00	1.920,00	0	1	0,00
8.000,00	8.000,00	345,60	0,00	5.734,40	

Nadalje, prema čl. 7. st. 18. Zakona o doprinosima (Nar. nov., br. 84/08. – 115/16.), najviša mjesečna osnovica najviša je svota do koje je poslodavac obavezan obračunati i uplatiti doprinose za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje kada je osnovica za obračun doprinosa plaća (osim poduzetničke plaće).

Plaćom se prema propisima o doprinosima smatra primitak što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe isplaćuje ili daje

u naravi ili ga je bio obavezan isplatiti radniku odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu prema:

- ugovoru o radu
- pravilniku o radu
- kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a
- od tog se primitka, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada.

Ukupna svota primitka (bruto-primitak) sadržava svote doprinosa iz osnovice te svote poreza i prireza porezu na dohodak i neto-svotu plaće.

Prema čl. 204. Zakona o doprinosima, za osiguranika pojedinca i za određeni mjesec u mirovinskom osiguranju obveza je obračuna i plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje do svote najviše mjesečne osnovice propisane za godinu na koju se odnosi taj mjesec.

Obveza doprinosa do najviše mjesečne osnovice primjenjuje se bez obzira na broj dana provedenih u osiguranju određenog mjeseca.

To znači da se najviša mjesečna osnovica za obračun doprinosa može primijeniti i za plaću koja nije isplaćena za cijeli mjesec osiguranja, naravno, pod uvjetom da je bruto-primitak utvrđen u dovoljno visokoj svoti da se ta osnovica može primijeniti (u svoti višoj od 48.120,00 kn).

Najviša mjesečna osnovica utvrđuje se i primjenjuje za obračun doprinosa, i to:

1. za osiguranika po osnovi radnog odnosa prema osnovici iz čl. 21. st. 1. Zakona o doprinosima (plaća)
2. za osiguranika po osnovi izabrane i imenovane osobe prema osnovici iz čl. 29. st. 1. Zakona o doprinosima (plaća)
3. za osiguranika po osnovi izaslanog radnika prema osnovici iz čl. 37. st.1. Zakona o doprinosima (najviša mjesečna plaća koju bi izaslani radnik ostvario za jednake odnosno za slične poslove u Republici Hrvatskoj prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, uvećana za 20 %).

Najviša mjesečna osnovica utvrđuje se i primjenjuje i za obračun dodatnih doprinosa na osnovicu za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranika čiji se staž mirovinskog osiguranja računa s povećanim trajanjem (beneficirani radni staž).

Dakle, u skladu sa svime prethodno navedenim, prema odredbama Zakona o doprinosima takav se primitak uobičajeno ne smatra plaćom za rad određenog mjeseca te se stoga pri obračunu trinaeste plaće ne može primijeniti najviša mjesečna osnovica za obračun doprinosa (48.120,00 kn). Stoga se obračun doprinosa prema bruto-primitku trinaeste plaće obavlja bez ograničenja.

Trinaesta plaća koja se isplaćuje kao izvanredni primitak u smislu obračuna doprinosa smatra se ostalim primitkom. Ostalim se primitcima prema čl. 22. st. 3. Zakonu o doprinosima smatraju:

- primitci po osnovi naknada, potpora, nagrada, darova, dnevnica, tehnskog dodatka, pomorskog dodatka i otpremnine isplaćeni iznad neporezivih iznosa, u skladu s propisima o porezu na dohodak
- primitci radi prekida radnog odnosa
- premije osiguranja što ih poslodavac na teret svojih sredstava, a u korist radnika plaća za životno osiguranje s obilježjem štednje te za dopunsko i privatno zdravstveno osiguranje, dobrovoljno mirovinsko osiguranje ili za osiguranje imovine radnika
- ostali primitci što ih poslodavac isplaćuje ili daje radniku za obavljene rad u skladu s ugovorom o radu, pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom ili posebnim propisom, a ti se primitci ne odnose na naknadu za rad u određenom mjesecu, kao što su: dodatna plaća (izvan redovnih mjesečnih plaća), bonus za postignute rezultate i ostali slični primitci od nesamostalnog rada.

No, kako se visina plaće slobodno ugovara između radnika i poslodavca (ako nije već utvrđena kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i sl.), nema zapreke da se plaća koja se isplaćuje u posljednjem

mjesecu u godini ili za posljednji mjesec u godini ugovori u svoti koja će sadržavati i trinaestu plaću.

Primjerice, redovita plaća za rad radnika utvrđena je u svoti od 25.000,00 kn bruto, a za studeni (isplata u prosincu) ili prosinac (isplata u siječnju) ugovori se u svoti od 50.000,00 kn bruto. U tom slučaju tako utvrđena svota ne predstavlja izvanredni (ostali) primitak, nego može predstavljati plaću za redoviti rad. Ako su poslodavci na taj način utvrdili plaću za redoviti rad, mogu primijeniti u oba slučaja najvišu mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa jer se doprinosi uvijek obračunavaju za godinu provedenu u osiguranju.

✓ **Tablica: Obračun zadnje plaće koja se isplaćuje u prosincu uz primjenu najviše mjesečne osnovice za obračun doprinosa**

OPIS	Plaća uz primjenu najviše mjesečne osnovice
1. Ukupna bruto-plaća	50.000,00
OSNOVICA ZA OBRAČUN DOPRINOSA	48.120,00
Doprinosi iz plaće za MO I. stup 15 %	7.218,00
Doprinosi iz plaće za MO II. stup 5 %	2.406,00
2. Ukupno doprinosi iz plaće	9.624,00
3. Dohodak (1 – 2)	40.376,00
4. Svota osobnog odbitaka	3.800,00
5. Porezna osnovica (3 – 4)	36.576,00
6. Porez na dohodak od 24 %	4.200,00
7. Porez na dohodak od 36 %	6.867,36
8. Ukupno poreza na dohodak	13.059,48
9. Prirez 18 %	1.992,12
10. Ukupno porez i prirez	13.059,48
11. Neto-plaća	27.316,52

Poslodavac je u obvezi obračunati doprinose na plaću na bruto-primitak (50.000,00 kn), a ne na smanjenu osnovicu za obračun doprinosa.

Oni poslodavci koji će oporeziviti trinaestu plaću obračunavati za prosinac, a isplaćivat će ju u siječnju, trebaju voditi računa o tome da će se prema najavi mijenjati porezni razredi te će se porez na dohodak obračunavati prema pravilima koji će biti važeći za 2019. godinu, dok će se ograničenje za doprinose odnositi na najvišu mjesečnu osnovicu važeću za 2018. godinu (48.120,00 kn).

U obrascu JOPPD treba iskazati podatke kako prikazujemo u nastavku:

✓ **Slika: Obrazac JOPPD – isplata plaće uz primjenu najviše mjesečne osnovice za obračun doprinosa**

1. Redni broj	2. Šifra općine/ grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja/ osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/ osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10. – odrađeni sati rada)	11. Iznos primitka (oporezivi)
	3. Šifra općine/ grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja/ osiguranika	6.2. Oznaka primitka/ obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/ nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa
1	01333	xxxxxxxxxx	0001	0,00	3	168	0	50.000,00
	01333	XX	0002	0,00	1	01.12.2018.	31.12.2018.	50.000,00

4. ISPLATA TRINAESTE PLAĆE KOJA PREMAŠUJE NAJVIŠU GODIŠNJU OSNOVICU ZA OBRAČUN DOPRINOSA

Prema čl. 206. Zakona o doprinosima, za osiguranika pojedinca i za određenu godinu u mirovinskom osiguranju obveza je obračunavanja i plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti do svote najviše godišnje osnovice propisane za istu godinu. Obveza je obračuna i plaćanja doprinosa do svote najviše godišnje osnovice bez obzira na broj dana provedenih u osiguranju te godine.

Poslodavac pri isplati raznih primitaka (plaće, bonusa, trinaeste plaće) može premašiti najvišu godišnju osnovicu za obračun doprinosa.

Isplatitelji mogu pri obračunu doprinosa za osiguranika pojedinca primijeniti najvišu godišnju osnovicu kada je za toga osiguranika od istoga obveznika obračunavanja (isplatitelja) za određeno razdoblje obračuna doprinosa (kalendarsku godinu) ispunjena obveza te su doprinosi za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti obračunani i uplaćeni do svote najviše godišnje osnovice.

Prema primitcima od kojih se utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada koji se odnose na isto razdoblje obračuna doprinosa (kalendarsku godinu), a obračunavaju se i isplaćuju nakon što je ispunjen uvjet najviše godišnje osnovice, nema obveze doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti.

To znači da kada primitci koji se isplaćuju po osnovi dohotka od nesamostalnog rada na koje se plaćaju doprinosi za obvezna osiguranja za pojedinog osiguranika odnosno stjecatelja primitka premaše najvišu godišnju osnovicu, tada se ograničava plaćanje doprinosa samo za I. stup, a doprinos za II. stup plaća se na ukupno ostvarene primitke (osim ako ponovo nije riječ o plaći za redoviti rad kada se osnovica za obračun II. stupa može ograničiti na najvišu mjesečnu osnovicu).

✓ **Primjer:** *Obračun doprinosa u trenutku premašivanja najviše godišnje osnovice za obračun doprinosa*

Članu uprave ostvaruje plaću za redoviti rad u svoti od 50.000,00 kn bruto. Kako se plaća isplaćuje kontinuirano tijekom cijele godine, u prosincu će doći do premašivanja najviše godišnje osnovice za obračun doprinosa (557.440,00 kn) radi isplate trinaeste plaće koja u ovom slučaju predstavlja dodatnu zaradu, stimulaciju, bonus radnika, a isplaćuje se u bruto-svoti od 50.000,00 kn. U tom slučaju potrebno je sastaviti dva obračuna:

- prvi obračun kada osnovica za obračun doprinosa još ne premašuje najvišu godišnju osnovicu pa se doprinosi za obvezna osiguranja I. i II. stupa obračunavaju na bruto-primitak
- drugi obračun gdje primitak premašuje najvišu godišnju osnovicu pa se I. stup za mirovinsko osiguranje ne obračunava, a II. stup mirovinskog osiguranja obračunava se na uobičajeni način.

Navedeno prikazuje sljedeća tablica.

✓ **Tablica:** *Obračun zadnje plaće u 2018. godini i premašivanje najviše godišnje osnovice za obračun doprinosa*

OPIS	Plaća za studeni, isplata u prosincu	Trinaesta plaća uz primjenu najviše godišnje osnovice
1. Ukupna bruto-plaća	50.000,00	50.000,00
OSNOVICA ZA OBRAČUN DOPRINOSA	48.120,00	0,00
Doprinosi iz plaće za MO I. stup 15 %	7.218,00	0,00
Doprinosi iz plaće za MO II. stup 5 %	2.406,00	2.500,00 (1 x 5 %)
2. Ukupno doprinosi iz plaće	9.624,00	2.500,00
3. Dohodak (1 – 2)	40.376,00	47.500,00
4. Svota osobnog odbitaka	3.800,00	0,00
5. Porezna osnovica (3 – 4)	36.576,00	47.500,00
6. Porez na dohodak od 24 %	4.200,00	0,00
7. Porez na dohodak od 36 %	6.867,36	17.100,00
8. Ukupno poreza na dohodak	13.059,48	17.100,00
9. Prirez 18 %	1.992,12	3.078,00
10. Ukupno porez i prirez	13.059,48	20.178,00
11. Neto-plaća	27.316,52	27.322,00

Ako primatelj (zaposlenik) ostvaruju primitke od više isplatitelja (primjerice drugi dohodak), dolazi do premašivanja najviše godišnje osnovice za obračun doprinosa.

Najvišu godišnju osnovicu za pojedinog osiguranika može utvrditi i Porezna uprava na zahtjev samog osiguranika putem obrasca GOD-DOP. U navedenom obrascu pojedini isplatitelji iskazuju sve ostvarene primitke na koje su plaćeni doprinosi (dohodak od nesamostalnog rada i/ili drugi dohodak).

U slučaju premašivanja najviše godišnje osnovice, svotu doprinosa za I. stup mirovinskog osiguranja plaćenog na razliku iznad najviše godišnje osnovice Porezna uprava vraća osiguraniku.

Povrat više preplaćenih doprinosa za obvezna osiguranja iznad najviše godišnje osnovice za obračun doprinosa nije neoporeziva isplata. Prema čl. 75. Zakona o porezu na dohodak primitkom po osnovi povrata doprinosa smatra se svota vraćenog doprinosa iz osnovice za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, a koji je, za određeno razdoblje obračuna doprinosa, obračunani i uplaćeni iz svote koja prelazi svotu najviše godišnje osnovice. Primitak po osnovi povrata doprinosa smatra se drugim dohotkom.

Obračun putnih troškova i ostalih nadoknada

USKORO!

Prilikom isplate obustavlja se porez na dohodak od svote doprinosa koji se vraćaju osiguraniku te se oporezuju po stopi od 36 % + možebitni prirez.

Prema čl. 52. Zakona o porezu na dohodak za takav primitak koji se obračunava na način propisan za drugi dohodak ne provodi se poseban postupak.

5. ISPLATA OPOREZIVE TRINAESTE PLAĆE MLADIM OSOBAMA I OSOBAMA KOJE SE PRVI PUT ZAPOSŁJAVAJU

Trinaesta plaća može se mladim osobama i radnicima koji se prvi put zapošļavaju, pod prethodno opisanim uvjetima, isplatiti neoporezivo do svote od 5.000,00 kn godišnje, ali i oporezivo na jednak način kao i svim drugim radnicima. No, kada je riječ o oporezivoj trinaestoj plaći, postoje neke iznimke u slučaju obračuna doprinosa za obvezna osiguranja koji se obračunavaju na plaću. U skladu s čl. 21. st. 1. Zakona o doprinosima, mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest plaća odnosno primitak od nesamostalnog rada, oporeziv porezom na dohodak, što ga isplaćuje (ili daje u naravi) poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca ili je bila obvezna isplatiti radniku za rad u određenom mjesecu.

Na primitke koji se smatraju plaćom, radnicima koji se po prvi put zapošļavaju³ odnosno mladoj osobi⁴ prema čl. 20. st. 2. Zakona o doprinosima, poslodavci nisu u obvezi obračunati doprinose na plaću, nego samo doprinose iz plaće (MIO I. i MIO II. stup).

Nadalje, osnovicom za obračun doprinosa za osiguranika po osnovi radnog odnosa smatraju se i svote ostalih primitaka od nesamostalnog rada, oporezivih porezom na dohodak.

Ostalim se primitcima, između ostaloga, prema čl. 22. st. 3. Zakonu o doprinosima smatraju i primici po osnovi ostalih primitaka što ih poslodavac isplaćuje ili daje radniku za obavljeni rad u skladu s ugovorom o radu, pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom ili posebnim propisom, a ti se primitci ne odnose na naknadu za rad u određenom mjesecu, kao što su: dodatna plaća (izvan redovitih mjesečnih plaća), bonus za postignute rezultate i ostali slični primitci od nesamostalnog rada.

Poslodavac, stoga, u slučaju primjene iznimke neobračunavanja doprinosa na redovitu plaću treba voditi računa o tome da se trinaesta plaća, u smislu obračunavanja doprinosa, smatra ostalim primitcima na koje treba obračunati sve doprinose pa i ako

se trinaesta plaća isplaćuje mladoj osobi ili osobi koja se prvi put zapošļava.

✓ **Primjer:** *Obračun doprinosa na isplatu trinaeste plaće mladoj osobi ili osobi koja se prvi put zapošļava*

Poslodavac osobi koja ima 25. godina i ima sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme pri obračunu plaće ne obračunava doprinose na plaću. Pri obračunu trinaeste plaće treba obračunati doprinose na plaću. Navedeno prikazujemo u sljedećoj tablici:

✓ **Tablica:** *Obračun doprinosa na isplatu oporezive trinaeste plaće mladoj osobi*

OPIS	Plaća za studeni, isplata u prosincu	Trinaesta plaća
1. Ukupna bruto-plaća	10.000,00	10.000,00
Doprinosi iz plaće za MO I. stup 15 %	1.500,00	1.500,00
Doprinosi iz plaće za MO II. stup 5 %	500,00	500,00
2. Ukupno doprinosi iz plaće	2.000,00	2.000,00
3. Dohodak (1 – 2)	8.000,00	8.000,00
4. Svota osobnog odbitaka	3.800,00	0,00
5. Porezna osnovica (3 – 4)	4.200,00	8.000,00
6. Porez na dohodak od 24 %	1.008,00	1.920,00
7. Porez na dohodak od 36 %	0,00	0,00
8. Ukupno poreza na dohodak	1.008,00	1.920,00
9. Prirez 18 %	181,44	345,60
10. Ukupno porez i prirez	1.189,44	2.265,60
11. Neto-plaća	6.810,56	5.734,40
Doprinosi na plaću	0,00	1.720,00
12. Doprinos za zdravstveno osiguranje 15 %	0,00	1.500,00
13. Doprinos za ozljedu i profesionalne bolesti 0,5 %	0,00	50,00
14. Doprinos za zapošļavanje 1,7 %	0,00	170,00

Poslodavac obračun poreza na dohodak treba obaviti kumulativno u mjesecu isplata za oba primitak koja je isplatio (plaće i trinaesta osoba). Za obje isplate treba podnijeti obrazac JOPPD, a isplaćeni se primitci trebaju prikazati u dva reda jer je trinaesta plaća ostali primitak.

✓ **Slika:** *Iskazivanje oporezive trinaeste plaće mladoj osobi u obrascu JOPPD*

1. Redni broj	2. Šifra općine/ grada prebivališta /boravišta	4. OIB stjecatelja/ osiguranika	6.1. Oznaka stjecatelja/ osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10. – odrađeni sati rada)
	3. Šifra općine/ grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja/ osiguranika	6.2. Oznaka primitka/ obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošļavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/ nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do
1	01333	xxxxxxxxxx	0010	0,00	3	0	0
	01333	mlada osoba	0021	0,00	1	01.01.2018.	31.12.2018.

³ Osoba koja se prvi put zapošļava jest fizička osoba koju poslodavac, po osnovi ugovora o radu odnosno ugovora o stručnom osposobljavanju za rad, prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te do dana početka osiguranja nema evidentiran staž u mirovinskom osiguranju, odnosno ima evidentiran staž do osam dana (uključujući i osmi dan) po osnovi drugog dohotka, osim po osnovi roditelja koji obavlja roditeljske dužnosti, niti je staž mirovinskog osiguranja ostvario kod inozemnog nositelja obveznoga mirovinskog osiguranja, osim fizičke osobe iz t. 54. ovoga članka;

⁴ Mlada osoba – jest fizička osoba koju poslodavac po osnovi ugovora o radu sklopljenog na neodređeno vrijeme prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te do dana početka osiguranja ima manje od 30 godina života, a do dana sklapanja ugovora o radu nije imala prethodno sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme s istim poslodavcem.

